

על הפיגומים

מגזין הסתדרות עובדי הבניין, התעשיות הנלוות והטקסטיל | אפריל 2025 | גיליון מספר 57

הישג חסר תקדים

נחתם צו הרחבה לכ-250 אלף עובדי ענף הבניין, התשתיות והשיפוצים המשפר את תנאי העבודה והשכר ונותן אופק קידומי מקצועי

הפרטים המלאים על הצו בעמוד 5

דברי ברכה מארנון בר-דוד,

יו"ר ההסתדרות

עובדות ועובדים יקרים,

אנחנו עדיין נמצאים בתוך תקופה מאוד מאתגרת שמשפיעה על כל תחומי החיים שלנו. ועם כל הכאב והצער, מתחילים לראות ניצנים של צמיחה, של בנייה מחדשת. אני מקווה שהיציאה מהמשבר ומהמלחמה תיתן אותותיה גם בחיזוק הארץ שלנו ובבנייה. הטלטלה בענף הבנייה אומנם עוד רחוקה מלהסתיים, בין היתר בגלל המצב הביטחוני והמחסור בכוח אדם. אך עם זאת, עלינו לזכור כי ענף הבנייה הוא מנוע צמיחה מרכזי למשק הישראלי, ועלינו לעשות הכול כדי לשמור על חוסנו.

ההסתדרות, יחד עם איגוד עובדי הבניין והתעשיות הנלוות בראשות יצחק מויאל, עומדת איתנה לצד העובדים, ותמשיך לפעול נמרצות להבטחת ביטחונם התעסוקתי ולשיפור תנאי העסקתם. נפעל במשותף עם כל הגורמים הרלוונטיים כדי למצוא פתרונות יצירתיים לכל אתגר ומצוקה.

אנחנו גאים לקדם ענף בנייה איכותי, בטוח ומקצועי בישראל. ההסתדרות פועלת ללא לאות לחיזוק הענף ועובדיו, להבטחת זכויותיהם, לשיפור תנאי העסקה, ולדרישה לסטנדרטים מקדמי בטיחות בכל אתרי הבנייה. תודה מיוחדת לאיגוד ולצוות המסור, אשר פועלים מסביב לשעון למען עובדי הענף. יחד נמשיך לעמוד איתנים מול כל קושי, ונמשיך לבנות את עתידנו במו ידינו.

בברכה,
ארנון בר-דוד
יו"ר ההסתדרות

דברי ברכה מיצחק מויאל,

יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות

צילום: דוברות ההסתדרות

עובדות ועובדי ענף הבניין, התשתיות, השיפוצים והתעשיות הנלוות, בחמש השנים התמודדה מדינת ישראל עם האתגרים הקשים ביותר בתולדותיה. תחילה זו הייתה מגפת הקורונה, ואחר השבת הנוראה ב-7 באוקטובר 2023 ומלחמת חרבות ברזל, מלחמה שנמשכת גם בימים אלו.

במהלך כל השנים האלו עשינו ככל יכולתנו להמשיך את תנופת בניית ארצנו, ואת ענף הבניין והתעשיות הנלוות שהוא הקטר של המשק הישראלי. אתגרים אלו הלכו וגדלו כאשר בשל המצב הביטחוני הופסקה עבודתם של אלפי עובדים פלסטינים בענף הבניין והתעשיות הנלוות, מה שיצר מחסור של ידיים מקצועיות שגם כך היו חסרות.

במהלך השנים פעלנו להוספת עשרות אלפי עובדים ישראלים, חיילים משוחררים, חרדים, ערבים ישראלים, בדואים ועוד אוכלוסיות מודרות. לאחרונה פעלנו גם להגדלת המכסה של הבאת עובדים זרים ממדינות שונות לשילובם בענף הבניין – ענף שהוא מודל לשוויון ודו-קיום.

השגנו אינספור הישגים משמעותיים. מוותק נצבר לכל עובד, תנאים סוציאליים ותנאי שכר מהטובים במשק עם אופק תעסוקתי נרחב וקידום מהיר. עשינו פעולות רבות, כמעט מדי יום, להגברת הבטיחות בעבודה. המשכנו לתפעל את הוועדה הפריטטית ליישוב סכסוכי עבודה, ועדה שטיפלה באלפי תיקים בהצלחה, וחסכה מיליונים לעובדים ולקבלנים. השגנו גם הישגים רבים בעבודה מול הממשלה והכנסת בחוקים לרווחת העובדים בענף – כפי שתראו בגיליון זה, שמסכם על קצה המזלג את השנים האחרונות. לראיה צו ההרחבה שנכנס לתוקף ממשכורת אפריל 2025.

בהזדמנות זאת אני רוצה להודות לכל השותפים היקרים שמלווים אותנו לכך אורך הדרך. בראש ליו"ר ההסתדרות ארנון בר-דוד ולצוות האיגוד.

לסיום משהו קצת אישי. עוברת עליי תקופה לא קלה, איבדתי את אחי היקר, גיבור ישראל, רב-נגד אורי מויאל ז"ל, בפגיעו בקפה ארומה במרץ השנה. ברוח החינוך שקיבלנו בבית, הצליח אורי ז"ל, בנשימותיו האחרונות לנטרל את המחבל בן העוולה ולהציל אנשים רבים שהיו בסביבתו.

לא קלה היא דרכנו, ובפנינו עוד אתגרים רבים בשנים הקרובות. אני רוצה להשתתף מכאן בצערם של משפחות החללים והנרצחים, לאחל החלמה מהירה לפצועים ולהתפלל יחד איתכם לחזרתם הביתה של כל חטופינו. מי ייתן ובקרוב מאוד נשוב ונתרכז כולנו אך ורק בקידום ענף הבנייה, שהוא משאת נפשנו.

בברכת חג שמח וכשר לכם ולבני משפחותיכם,
יצחק מויאל

יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות
ומ"מ נשיא הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה בישראל

תוכן עניינים

5	נחתם צו הרחבה לענף הבנייה קיצור מסלולי הקידום ל-250 אלף עובדים
8	בטיחות מעל הכול!
10	בונים עתיד בטוח יותר בענף הבנייה מנהלי עבודה יוכלו להיות ממוני בטיחות
12	סדר בהעסקת מנופאים
14	הוועדה הפריטטית חוסכים כסף, חוסכים זמן ופותרים מחלוקות מחוץ לבית המשפט
16	עבודה עברית סיפור ההצלחה של האקדמיה למקצועות הבנייה
18	לרווחת עובדי ענף הבניין חגים, פעילויות ספורט ואירועי הוקרה
22	דף חדש בענף הבנייה
25	רוחות של שינוי השבשבות שיכולות להציל את חייהם של מפעילי העגורנים

מייסד ועורך ראשי: יצחק מויאל

עורך: מאור הוימן

עיצוב גרפי: נעם בן-דוד

מו"ל: "דבר פלוס" מבית דבר העובדים בארץ ישראל

המגזין הופק עבור הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות. אין לשכפל, לצלם או להעתיק ללא אישור המו"ל

יש לנו אתר חדש! כנסו להתעדכן ב: www.binyan.histadrut.org.il

חפשו אותנו בפייסבוק: הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות

מען להערות/הארות מגזין "על הפיגומים": הסתדרות עובדי הבניין ארלזורוב 93 תל אביב

טל': 03-6921498/78

קיצור מסלולי הקידום ל-250 אלף עובדים:

נחתם צו הרחבה

לענף הבנייה

שר העבודה יואב בן צור חתם על צו ההרחבה להסכם הקיבוצי בין ההסתדרות והתאחדות הקבלנים בוני הארץ. ההסכם קובע שכר מינימום ענפי של 6,300 ש"ח ומקצר את ההתקדמות בדרגות השכר של חלק גדול מהמקצועות בענף

מקצועית מהותית במקצועם. עקב המחסור הגדול במנהלי עבודה בענף, הוחלט על העלאת שכר ניכרת למנהלי עבודה כך שמנהל עבודה בדרגה 1 ישתכר 10 אלף שקלים, ורצפת השכר שלו תעלה בהדרגה עד לרמה של 16 אלף שקלים בדרגה 4 בתום כניסת הפעילות לתוקף (בחלוף חמש שנים). מנהלי העבודה יתקדמו בדרגה באופן אוטומטי בכל ארבע שנים.

להסכם ולחתימת צו ההרחבה חשיבות מיוחדת בעת הזאת, נוכח המחסור בכוח אדם בענף הבנייה עקב המלחמה ואיסור כניסתם של כ-80 אלף עובדים פלסטינים לישראל. והוא מבטיח תנאים מיטיבים לעובדים שיסייעו במשיכת עובדים נוספים לענף. הצדדים להסכם הבהירו כי המלחמה הנוכחית מביאה לשינוי דרמטי בהרכב ההון האנושי בענף ויכולה להוות הזדמנות להגדיל בו מאוד את היקף העובדים הישראליים. לצד זאת, תנאי ההסכם הקיבוצי וצו ההרחבה – יחולו גם על העובדים הזרים המועסקים בענף. החתימה אושרה על ידי הממונה הראשית ליחסי עבודה במשרד העבודה, עו"ד רבקה ורבר.

שר העבודה יואב בן צור: "ענף הבנייה הוא מנוע צמיחה מרכזי במשק הישראלי, ואנו מחויבים להבטיח את יציבותו לצד שיפור תנאי העובדים בו. יישום צו ההרחבה יוביל לשיפור משמעותי בטכרם של העובדים, יביא לעובדים חדשים בענף ובכך יסייע בהתמודדות עם המחסור בכוח אדם מאז מלחמת 'חרבות ברזל'. זהו צעד משמעותי להבטחת המשך הפעילות בענף ולחזוק המשק הישראלי. לצד השיפור בתנאים, אנו פועלים כדי להבטיח את בטיחות העובדים במשק, ולכן הסכם זה, שקושר בין שיפור התנאים להכשרות מקצועיות איכותיות הוא צעד נוסף בדרך להבטיח כי העובדים יוכלו להתפרנס בכבוד ולשוב לביתם בשלום. משרד העבודה פועל בכמה מישורים כדי להבטיח את יציבות שוק העבודה, בין היתר על ידי ניטור כוח האדם במקצועות שונים, הענקת תמריצים לעובדים במקצועות שבמחסור והענקת רשת ביטחון סוציאלית לכלל העובדים בענף ובמשק כולו. מהלכים אלו הם חלק ממדיניות כוללת של משרד העבודה בראשות, שמטרתה להבטיח משק חזק והוגן לכלל העובדים והמעסיקים בישראל".

יו"ר ההסתדרות הכללית, ארנון בר-דוד: "אני גאה לקחת חלק במהלך משמעותי זה, שיהווה אבן דרך חשובה בענף הבנייה הישראלי. צו ההרחבה מהווה בשורה משמעותית לאלפי עובדים בענף והוא יביא לשיפור ניכר בתנאי שכרם ורווחתם. מדובר בהישג חשוב שמציב סטנדרט חדש וראוי לעובדים

שקלים, כ-22% מעל שכר המינימום במשק. לצד זאת, יעודכן גם שכר המנופאים כך שיעמוד על מינימום של 54 שקלים לשעה.

במסגרת ההסכם יצומצמו הדרגות בענף מ-8 כיום ל-4 דרגות, במטרה ליצור קפיצות שכר משמעותיות יותר לעובדים, וכן בוטלה התלות ב'וועדת דרגות' לצורך התקדמות. עוד עודכנו השתתפות המעסיק בארוחות, שווי השי לחג ושווי ביגוד. ההסכם מדגיש את חשיבות ההכשרה המקצועית והבטיחות בענף, באמצעות קשירת הקידום בדרגות להשתתפות בהכשרות, לרבות הכשרות בטיחות מעשית (בשכר). ביצוע הכשרה מקצועית יקצר את משך השהייה בדרגה בחודשיים. מעסיקים יהיו רשאים לקצר את משך השהייה בדרגה בשנה, עבור עובדים שעברו השתלמות

שר העבודה יואב בן צור חתם בחודש מרץ על צו ההרחבה להסכם הקיבוצי בין ההסתדרות והתאחדות הקבלנים בוני הארץ, הגופים שמייצגים את העובדים והמעסיקים בענף הבנייה והתשתיות בישראל. הצו ישפר את השכר ומסלולי הקידום עבור כ-250 אלף עובדי ענף הבניין בישראל.

במסגרת ההסכם נקבעה רפורמה במסלולי הקידום והשכר של העובדים המקצרת את ההתקדמות בדרגות השכר של חלק גדול מעשרות המקצועות בענף. החל מדצמבר הקרוב, יעמוד שכר המינימום בענף על 6,300 שקלים (לעומת שכר המינימום הכללי שיעמוד החל מאפריל על 6248 שקלים). עם השלמת הפעילות יהיו זכאים עובדים בדרגה 4 לשכר מינימום של 8,000

יו"ר איגוד עובדי הבניין והתעשיות הנלוות בהסתדרות יצחק מויאל: "ניתן פה אופק מקצועי ועתיד טוב יותר לעובדים, וזוהי בשורה מאוד גדולה לכל מי שרוצה להיכנס לעבוד בענף עם שכר מתגמל מאוד"

צילום: דוברות ההסתדרות

מימין: נשיא המגזר העסקי דובי אמיתי, שר העבודה יואב בן צור ויו"ר ההסתדרות ארנון בר דוד. צילום: דוברות ההסתדרות

מינימום ענפי הגבוה משכר המינימום במשק. אנחנו ממשיכים להשקיע הון עתק דרך הקרן המשותפת של ההתאחדות וההסתדרות, לקידום ופיתוח ענף הבנייה – בהרחבת השורות על ידי הכשרות לעובדים ישראלים חדשים, בהכשרת עובדים וותיקים ובמניעה

כולי תקווה שבשבועות הקרובים נוכל לראות הרחבה של הסכמים נוספים, שיתרמו ליציבות ולצמיחה במגזר העסקי. בהזדמנות זו, אני מברך את חברי רוני בריק על כניסתו לתפקיד נשיא התאחדות הקבלנים בוני הארץ ומאחל לו הצלחה רבה בהובלת הארגון קדימה."

יו"ר נשיאות המגזר העסקי, דובי אמיתי: "מדובר בצעד משמעותי לחיזוק ענף הבנייה. אני מבקש להודות לשר העבודה על שיתוף הפעולה ההדוק והמתמשך בינינו, המאפשר לקדם מהלכים ופתרונות לטובת המעסיקים והעובדים כאחד"

בפועל של תאונות עבודה על ידי שינוי תרבותי בענף – תחום שבו עוד יש לכולנו הרבה מה לעשות. בנוסף, אנחנו ממשיכים לפעול לקידום פיתוח של טכנולוגיות וכלים לשיפור והאצת הבניה ואני מחויב להכין את קבלני ישראל לשנים הבאות שבהן יעבור הענף קפיצה טכנולוגית שתכניס אליו בוודאות ישראלים רבים". ■

נשיא התאחדות הקבלנים בוני הארץ, רוני בריק הודה לשותפיו לקידום הסכם, שר העבודה בן צור, ארנון בר-דוד ודובי אמיתי: "בחתמתך, אדוני השר, אתה לוקח חלק בתמיכה בעובדים ובקבלנים בענף באחת התקופות הקשות בו ועל כך אנו מודים לך מאוד. הענף שלנו ממשיך להיות סמל לקידום עובדים במשק הישראלי ובין השאר, גם בשכר

יו"ר ההסתדרות הכללית, ארנון בר-דוד: "הצו מבטיח לא רק שכר הוגן, קידום מקצועי ושמירה על זכויות העובדים, אלא גם שם דגש על בטיחות בעבודה ועידוד הכשרות מקצועיות"

בענף הבניין, ויהפוך אותו אטרקטיבי לעובדים חדשים. הצו מבטיח לא רק שכר הוגן, קידום מקצועי ושמירה על זכויות העובדים, אלא גם שם דגש על בטיחות בעבודה ועידוד הכשרות מקצועיות. ההסתדרות מחויבת להמשיך ולחזק את מעמד העובדים בענף הבנייה ולייצר סביבת עבודה בטוחה ומכבדת עבורם. אני מודה לשר יואב בן צור ולכל השותפים לדרך על שיתוף הפעולה הפורה, ומאמין שצו ההרחבה יביא לשינוי חיובי ומשמעותי בענף הבנייה, וימשוך כוח אדם איכותי לענף."

יו"ר איגוד עובדי הבניין והתעשיות הנלוות בהסתדרות יצחק מויאל: "לאחר מו"מ ארוך נחתם הסכם קיבוצי מיוחד על שינוי משמעותי בטבלאות השכר ועל קידום עובדים. ניתן פה אופק מקצועי ועתידי טוב יותר לעובדים, וזוהי בשורה מאוד גדולה לכל מי שרוצה להיכנס לעבוד בענף עם שכר מתגמל מאוד. כמו כן הבאנו כאן הפרשות מוגדלות לפנסיה ולגמל וקרן השתלמות. שמנו דגש מיוחד על הדור החדש של המנהלים בענף הבניין והתשתיות. תודה מיוחדת על האמון שנתן בי יו"ר ההסתדרות ארנון בר-דוד ועל הסיוע של צוות האגף לאיגוד מקצועי. עם חתימה השר על הצו ההסכם יחול על כל העובדים והמעסיקים בענף הבניין, התשתיות והשיפוצים"

יו"ר נשיאות המגזר העסקי, דובי אמיתי: "הבוקר אנו מרחיבים הסכם נוסף של התאחדות הקבלנים בוני הארץ, ארגון מרכזי וחיוני החבר בנשיאות המגזר העסקי. מדובר בצעד משמעותי לחיזוק ענף הבנייה. אני מבקש להודות לשר העבודה על שיתוף הפעולה ההדוק והמתמשך בינינו, המאפשר לקדם מהלכים ופתרונות לטובת המעסיקים והעובדים כאחד.

בטיחות מעל הכול!

יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות,
מסכם עשור של הישגים

במהלך כל שנות כהונתי, פעלתי בנחישות למען בטיחות העובדים בענף הבניין והתעשיות הנלוות. המוטו שמלווה אותי הוא שעובד עובד כדי לחיות, ולא כדי למות. לכן כל עובד שמגיע למקום עבודתו בריא ושלם, צריך לחזור לביתו ולמשפחתו באותו המצב בסוף יום העבודה. לאורך כל התקופה פעלנו מול כל הגורמים הרלוונטיים להעלאת המודעות לבטיחות במקומות העבודה ולהקטנת התאונות באתרי הבנייה במגוון מישורים:

- שימוש במגוון כלים המשלימים זה את זה, לאור המורכבות והייחודיות של הענף.
- הקמת מטה הבטיחות.
- הגברת הפיקוח והאכיפה.
- יצירת רישוי והקשחת דרישות הסף.
- החמרת סטנדרט הבטיחות.
- חינוך, הכשרה והגברת המודעות לבטיחות.
- חלוקת אחריות נכונה. אחריות על כל השותפים באתרי הבנייה. יצירת מדרג וחלוקת אחריות לבטיחות בעבודה באתרים, שתחול גם על יזם וקבלן מבצע ועל כל בעלי התפקידים באתר.
- מבצעים להעלאת מודעות לחשיבות העבודה לפי כללי הבטיחות.
- תמיכה בפעילות ועדים להגברת הבטיחות בחברות הבנייה ובמקצועות השונים.
- פעילות מטה בטיחות משותף להסתדרות ולהתאחדות הקבלנים בוני הארץ באמצעות הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה.
- מבצעי חלוקת אלפי ערכות ציוד מגן אישי באתרי הבניין ברחבי הארץ.
- יום בטיחות לאומי.

צילום: דוברות ההסתדרות

**במהלך כל שנות
כהונתי, פעלתי
בנחישות למען
בטיחות העובדים
בענף הבניין
והתעשיות הנלוות.
המוטו שמלווה אותי
הוא שעובד עובד כדי
לחיות, ולא כדי למות.
לכן כל עובד שמגיע
למקום עבודתו בריא
ושלם, צריך לחזור
לביתו ולמשפחתו
באותו המצב בסוף
יום העבודה**

צילום: דוברות ההסתדרות

■ הסדרת האחריות לכלל היבטי תחזוקת המנוף, בשל כך שהמנופים בוותק של 30-40 שנה.

■ עדכון ההסמכה וההכשרה המקצועית למנופאים כולל סימולטור – חובה!

**המשך פעילות להגברת הבטיחות
בחקיקה ובתקנות מול הכנסת
והממשלה:**

■ השעיית קבלנים ממאגר הקבלנים הממשלתי.

■ חובת השתלמות בטיחות לכל עובד בענף בכניסה לעבודה.

■ אכיפת העסקה של אתרים מוסמכים כדין והכשרת אתרים בשפתם.

■ מאבק בקבלנים לא רשומים בספר הקבלנים.

■ הטמעה של חובת התקנה של רשתות מגן.

■ מבצע לאכיפה של תקרת שעות עבודה ומנוחה מותרת, בדגש על מנופאים, והתקנת מצלמות על המנופאים. ■

■ כוח אדם ייעודיות עם רישיונות מתאימים.

■ הכללת מפרט בטיחות מחייב בספר הכחול.

■ הקמתו והפעלתו של "קו חם" טלפוני ואינטרנטי לדיווחים על הפרות בטיחות.

■ חיוב בתקנות לעמידה בתקן האירופי לפיגומי זקפים – פרסום מועד כניסה לתוקף.

■ הגברה והטמעה של הבטיחות מול חברות הבנייה הגדולות.

■ פעילות למען חקיקה בכנסת – חובת מינוי עוזר בטיחות באתרי בנייה.

■ הסדרת נושא ההדרכה וההטמעה של הפעלת משאבות בטון כולל תקנות והדרכות למפעילים.

■ המשך פעילות לחקיקת חוק להעסקת מנופאים רק באמצעות חברות קבלן

**לאורך כל התקופה פעלנו מול כל הגורמים
הרלוונטיים להעלאת המודעות לבטיחות
במקומות העבודה ולהקטנת התאונות באתרי
הבנייה במגוון מישורים**

בונים עתיד בטוח יותר בענף הבנייה: מנהלי עבודה יוכלו להיות ממוני בטיחות

התקנות החדשות שהוביל איגוד עובדי הבניין והתעשיות נועדו לתת מענה למחסור החמור בממוני בטיחות ולשפר את תקני הבטיחות הכוללים בענף הבנייה, אבל נדרשים עוד תיקונים לפני אישורן הסופי

יצחק מויאל

מדובר בתיקון שפוטו כשמעו יכול להציל חיים. החוק הישן קבע שעוזרי בטיחות בענף הבניין מחויבים לשנתיים ניסיון בענף כדי לעבור הסמכה לעוזרי בטיחות. אך המצב במציאות הוא שחסרים בענף 8,000 עוזרי בטיחות, ואם לא היינו פועלים לקיצור הוותק ופתיחת האפשרות לעוד ועוד בעלי תפקידים שונים ומגוונים להגיש מועמדות לתפקיד מנהלי בטיחות, היינו מוצאים את עצמנו ללא עוזרי בטיחות כלל.

חלוקת אחריות צודקת

במשך שנים נאבקת הסתדרות עובדי הבניין למען בטיחות העובדים באתרי הבנייה. ב-2018 השיגה ההסתדרות לאחר מאבק ארוך מסמך התחייבות של הממשלה לצעדים אופרטיביים לקידום הבטיחות בענף הבניין. אחד הצעדים המוסכמים שפורטו במסמך הוא קידום חקיקה שתקבע שהאחריות לבטיחות תחול גם על מזמין העבודה, על היזם ועל בעלי תפקידים בכירים נוספים. בימים אלו, לאחר כשש שנים ממועד התחייבות המדינה ולאחר לחצים של ההסתדרות, התקנות בנושא הובאו לדיון בכנסת.

התקנות החדשות, תוצאה ישירה של מאבק ההסתדרות, כוללות שורת דרישות מחמירות, בהן מינוי מנהל אתר, גיוס בקרי בטיחות, התייחסות לנושא הפיגומים ולראשונה העברת האחריות הישירה על ניהול הבטיחות ליזמים עצמם.

סוף סוף למקום שבו היא מבוצעת: **מנהלי עבודה יוכלו להגיש מועמדות לתפקיד ממוני בטיחות.** שינוי זה נועד לתת מענה למחסור החמור בממוני בטיחות ולשפר את תקני הבטיחות הכוללים בענף הבנייה. בעבר מנהלי עבודה לא הורשו להגיש מועמדות לתפקיד ממוני בטיחות מסיבות שונות, בהן חוסר ניסיון והשכלה רלוונטית. אף שמילאו תפקידים מכריעים באתרי בנייה, הם לא נחשבו לתפקידי מפקחי בטיחות. למנהלי עבודה יש מגוון רחב של תחומי אחריות, כולל ניהול צוותים, תיאום משימות והבטחת השלמת העבודה ביעילות ובבטחה.

תקנות חדשות בהובלת איגוד עובדי הבניין והתעשיות הנלוות שנמצאות בהליך חקיקה מתקדם ישפרו במידה ניכרת את הבטיחות בענף הבנייה בישראל. בין היתר, התקנות החדשות יהפכו את מנהלי העבודה לממוני בטיחות. שינוי חשוב נוסף הוא העברת האחריות הישירה על ניהול הבטיחות באתר הבנייה ליזם, שהוא הכוח הכלכלי מאחורי הפרויקט. כך בתקווה יותר משאבים יוקצו לטובת שמירה על הבטיחות באתר.

ענף הבנייה בישראל הוא סקטור חיוני להתפתחות המדינה ולצמיחתה הכלכלית. עם זאת, ענף הבנייה ידוע בסביבת עבודה בסיכון גבוה, מה שמעלה

"חסרים בענף 8,000 עוזרי בטיחות, ואם לא היינו פועלים לקיצור הוותק ופתיחת האפשרות לעוד ועוד בעלי תפקידים שונים ומגוונים להגיש מועמדות לתפקיד מנהלי בטיחות, היינו מוצאים את עצמנו ללא עוזרי בטיחות כלל"

ניסיונם בטיפול בהיבטים שונים של מיזמי בנייה הופך אותם למועמדים אידיאליים לתפקידי ממוני בטיחות. יתרה מכך, מנהלי עבודה הם לעיתים קרובות נקודת הפנייה הראשונה עבור העובדים כשמתעוררות בעיות באתר, מה שהופך אותם לשחקנים מרכזיים בשמירה על תקני הבטיחות.

את הבטיחות לעדיפות עליונה. המחסור בממוני בטיחות הפך לנושא מדיאג בשנים האחרונות, במיוחד בישראל. מתוך הכרה בצורך בפעולה מיידי, וכחלק מהשינויים שמבצע משרד העבודה בכל הקשור למקצועות הבנייה, יש החלטה אחת שהיא כל כך מתבקשת – והגענו

כנס מנהלי עבודה. צילום: דוברות ההסתדרות

”כשהיזם אחראי ישירות על הבטיחות, גדלה המוטיבציה שלו לייצר סביבה בטוחה, להשקיע בבטיחות העובדים ולהבטיח רמת בטיחות נאותה באתרי הבנייה”

אחריות משותפת

מנהלי העבודה, שמנהלים את הפרויקט בשטח, נושאים באחריות כבדה על בטיחות העובדים כבר כיום. עם כניסת התקנות החדשות, האחריות תעבור גם לבעלי תפקידים נוספים כמו היזם, הקבלן, מנהל האתר ובקר הבטיחות. על אף הבשורה הגדולה בתקנות החדשות, הן עדיין דורשות תיקונים טרם אישורן הסופי. ראשית, על התקנות החדשות לחדד ולהגדיר בפירוט את מדרג האחריות ואת האופן שבו כל בעל תפקיד אחראי לתקן את ליקויי הבטיחות שהוא נחשף אליהם ולדווח לגורם שמעליו על קיומם. רק כך תתאפשר אכיפה אפקטיבית ויימנע פיזור אחריות, שבסופו אינו מותיר אף גורם אחראי במקרה של תאונה.

שנית, יש לבטל את היוזמה הנוכחית לפצל את תפקיד מנהל העבודה לשני בעלי תפקידים שונים, שאחד אחראי לבטיחות בלבד והשני לניהול האתר בלבד. הפיצול המוצע ייצר ניגוד אינטרסים בין בעלי התפקידים, ייצר תפקיד מרכזי של מנהל אתר שלא יישא כלל באחריות לבטיחות, ואף צפוי להוריד את הרמה המקצועית של מנהלי העבודה, משום שמנהלי העבודה הקיימים יעדיפו לשמש מנהלי אתר ולא לשאת באחריות לבטיחות ולחשיפה המשפטית שהיא מביאה עמה.

המאבק המתמשך של ההסתדרות ואיגוד עובדי הבניין הוביל להישגים מרשימים, והרחבת האחריות על בעלי תפקידים נוספים לרבות על היזם היא מפתח לשינוי תרבות הבטיחות בישראל. בטיחות אינה מותרות – היא חובה מוסרית. רק כאשר כל הגורמים יקבלו אחריות, נוכל לשאוף להקטנת מספר תאונות העבודה ולהבטיח עתיד בטוח יותר לכל עובדי ענף הבנייה בישראל. ■

האחריות של היזם – מפתח לשינוי

הטלת האחריות על היזמים היא מהלך מרכזי בהבטחת שינוי אמיתי. בעבר היזמים נהגו להסתמך על מנהלי העבודה ועל הקבלנים כדי לטפל בנושא הבטיחות באתרי הבנייה. התקנות החדשות מחייבות אותם להשתתף באופן פעיל בתהליך. משמעות הדבר היא שהיזם, שמחזיק את הכוח הכלכלי בפרויקט, יישא באחריות ישירה לבטיחות העובדים. צעד זה יכול לשפר מאוד את רמת הבטיחות.

כשהיזם אחראי ישירות על הבטיחות, גדלה המוטיבציה שלו לייצר סביבה בטוחה, להשקיע בבטיחות העובדים ולהבטיח רמת בטיחות נאותה באתרי הבנייה. ככל שתקנות אלו ייאכפו בישראל, אנו צופים שנראה ירידה במספר תאונות העבודה, והציבור יוכל לצפות לבנייה בטוחה יותר הן עבור העובדים והן עבור הדיירים העתידיים. מדינות אחרות כבר השכילו להבין את החשיבות שבהטלת האחריות על היזם. בבריטניה למשל, תקנות מ-2015 מחייבות את היזמים לשאת באחריות על ניהול סיכונים לאורך כל שלבי הפרויקט – מהתכנון הראשוני ועד למסירת הפרויקט. חוק זה יצר סטנדרט חדש שבו היזמים מחויבים להבטיח כי כל שלבי הפרויקט מנוהלים בבטיחות, ולא ניתן להתחמק מהאחריות הזו באמצעות העברת תפקידים לקבלנים בלבד. כך ניכרת ירידה בתאונות עבודה בענף הבנייה בבריטניה. קיימים כמובן גם אתגרים. כיצד יבטיחו שהיזמים באמת יקבלו אחריות ולא יסתפקו בהצהרות? כיצד נימנע מטשטוש אחריות בין כל בעלי התפקידים? התשובות לשאלות אלו טמונות בעיקר באכיפה יעילה ובהרתעה באמצעות קנסות כבדים. רק כך נוכל לוודא שהשינוי בתקנות יתרום לשיפור אמיתי ולא יישאר בגדר חקיקה על הנייר.

אמנון שינדלר, יו"ר ועד מנהלי העבודה הארצי צילום: דוברות ההסתדרות

**”המאבק המתמשך
של ההסתדרות ואיגוד
עובדי הבניין הוביל
להישגים מרשימים,
והרחבת האחריות על
בעלי תפקידים נוספים
לרבות על היזם היא
מפתח לשינוי תרבות
הבטיחות בישראל”**

סדר בהעסקת מנופאים

יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות
ומ"מ נשיא הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה בישראל, מסביר
על החוק שיסדיר את אחד התחומים המסוכנים בענף

צילום: דוברות ההסתדרות

הזהרתי לא מעט פעמים ודרשתי תיקון לחוק העסקת עובדים באמצעות חברות כוח אדם, אם צריך אז בהוראת שעה, ולהפסיק מיידית את צורת ההעסקה הזו, שלא רק פוגעת בזכויות עובדים, אלא גם מסכנת את חייהם ואת חיי העובדים האחרים באתרי הבנייה.

דבר נוסף שהתגלה לי הוא תופעה חדשה: יש עובדים שמתחילים לשתף פעולה עם התופעה האיומה הזו. העובדים משתפים פעולה עם החברות מחוסר ברירה, ומקבלים על כך תשלום ב'שחור', ובכך מגיעים להפרות בטיחות. חברות כוח האדם כנראה מאיימות לא להעסיקם אם לא ישתפו פעולה. זו תופעה חמורה מאוד. בימים אלו פורסם תזכיר חוק שבא לתקן את העוול הנורא. הוא עדיין אינו מספיק, כי אינו מטיל קנסות גבוהים על החברות שמפירות את תנאי הרישיון, ואף לא פוסל את הרישיונות. למרות זאת, זה עוד צעד חשוב: יהיה יותר פיקוח, תהיה יותר אכיפה, יהיו יותר סנקציות על חברות כוח אדם שמפירות את החוק.

בכוונתי לסייר בקרוב באתרים עם הצוות שלי באיגוד הבניין כדי למגר את התופעה, להסביר לעובדים את הסכנות, ואת היתרון בלהיות מאוגדים. במשך שנים פעלתי – ואני עדיין פועל – כדי שהעסקת המנופאים תהיה מקצועית ויהיה ניתן להשתכר ממנה בצורה מכובדת, ובמיוחד לעבוד תוך שמירה על החיים. ■

רשיונות, וכל זאת כדי לספק לחברות הבנייה כמה שיותר מנופאים, גם אם אינם עומדים בדרישות החוק.

עכשיו אולי יהיה לזה חוק שאנו דרשנו ושותפים לחלק מניסוחיו, ובא לתקן את חוק העסקת עובדים דרך חברות כוח אדם מ-1996. תיקון החוק בא לעשות שינוי באכיפה ובפיקוח על חברות כוח אדם, שדרכן מועסקים בישראל עשרות אלפי עובדים, ונעשה בו שימוש בעיקר בענף הבניין.

אלפי מפעילי ציוד כבד ומנופאים מועסקים דרך חברות כוח אדם, ויש בכך סכנה אמיתית לחיי אדם. חברות כוח האדם אינן מפקחות ואינן בודקות את רישיון העבודה של כל עובד, מעלימות עין מעבירות בטיחות ואינן מקפידות על הכשרות בטיחות, למרות דרישות הרישיון שהן חתומות עליו. יש כללים להעסקה על פי חוק, וחברות כוח האדם מתעלמות מהם לחלוטין. אין פיקוח על שעות העבודה, ורבים מהמועסקים כלל לא מחזיקים ברישיון חוקי להפעלת מנוף. חוסר הפיקוח על חברות כוח האדם שמעסיקות מנופאים הוא סכנה ברורה ומיידית שעלולה בכל יום לנבות מחיר בחיי אדם. בשל צורת ההעסקה הזו, אין גוף שלוקח אחריות, וכשחלילה יש תאונה קטלנית, כל אחד יכול לטעון שהצד השני

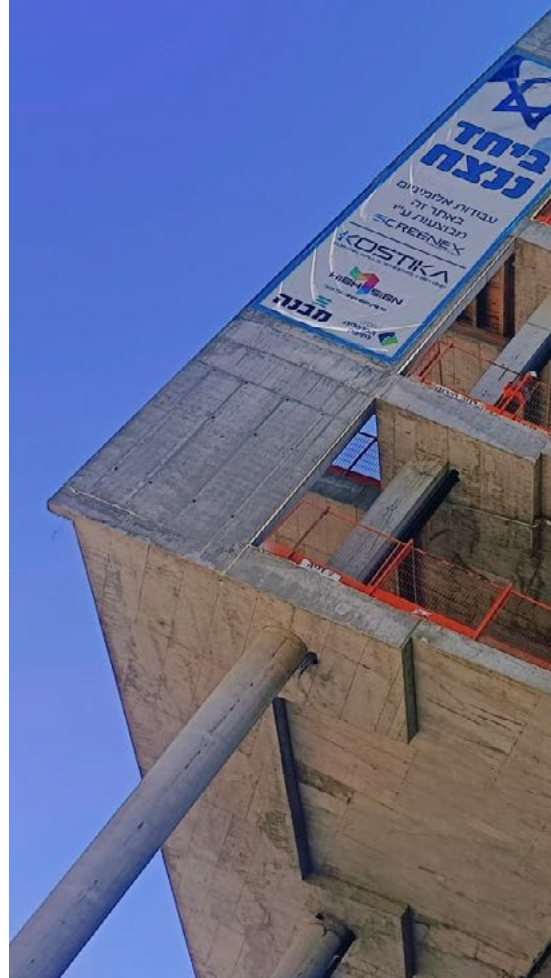

צילום: דוברות ההסתדרות

אחראי: חברות הבנייה מאשימות את חברות כוח האדם, ואלו טוענות שהן רק "צינור" להעברת עובדים ואינן אחראיות על איכותם.

כל יום עלול לקרות אסון באתר בנייה. אין מספיק פיקוח על אמניות תעודות המקצוע, יש מאות תעודות מזויפות, הכשרות הבטיחות נעשות ללא פיקוח מתאים, השוק השחור חוגג ואין אכיפה של שעות העבודה ושל איכות המנופים.

צילום: דוברות ההסתדרות

לא מעט כתבתי כאן על הסכנה בהעסקת מפעילי ציוד מכני כבד ומנופים דרך חברות כוח אדם, ואני עוקב בקביעות אחר הנושא. סכנת חיים באה לא רק בעקבות פעולה לא תקינה בשטח. גם צורת העסקה מסכנת חיים, ואנחנו מתריעים על כך כבר שנים ארוכות. מנופאים בענף הבניין מועסקים דרך חברות כוח אדם שאינן מקפידות על רישיונות ואישורים כחוק, בהרבה מקרים אפילו שותפות לזיוף

הוועדה הפריטטית: חוסכים כסף, חוסכים זמן ופותרים מחלוקות מחוץ לבית המשפט

הוועדה שהוקמה ביוזמת יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות, חסכה מיליוני שקלים לעובדים ולמעסיקים

הנה כמה דוגמאות:
■ **אי-הפרשה של זכויות סוציאליות** – בוועדה נדון תיק שבו פלסטיני שעבד שנה אצל מעסיק בהתנחלויות תבע אותו על אי-תשלום זכויות סוציאליות על שנת עבודה. בדיון הוברר כי

מבתי המשפט, הביאה הקמת הוועדות לחיסכון בזמן ובמיליוני שקלים לעובדים ולמעסיקים בענף. בוועדה נדונו תיקים עם סוגיות מאתגרות שלבסוף נסגרו בפשרה, למרות המורכבות להביא את הצדדים להסכמות.

מטרת הקמתה של הוועדה הפריטטית, שהוקמה ביוזמת יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות, הייתה לפשר בתביעות בין עובדים למעסיקים. במקום לשלם עשרות אלפי שקלים לעורכי דין ולגזול זמן יקר

העסקתו ללון ולשמור על הכלים ללא תמורה. למרות זאת, חברי הוועדה הצליחו לגשר בין הצדדים והציעו כי המעסיק ישלם לתובע עבור כל יום ארבע שעות נוספות בנין הלינה באתר הבנייה.

במקום לשלם עשרות אלפי שקלים לעורכי דין ולגזול זמן יקר מבתי המשפט, הביאה הקמת הוועדות לחיסכון בזמן ובמיליוני שקלים לעובדים ולמעסיקים בענף

המעסיק לא הפריש עבור התובע זכויות סוציאליות לרבות פנסיה, נסיעות וקרן השתלמות. חברי הוועדה הביאו את הצדדים להסכמות על תשלום לשנת עבודה בסך 40 אלף שקלים.

■ **זמן נסיעה לאיסוף עובדים (סטייה מהמסלול) ייחשב לשעות עבודה נוספות** – מנהל עבודה מנצרת תבע מעסיק על שעות נוספות שלא שולמו לו. התובע טען שהמעסיק ביקש ממנו לאסוף עובדים בבוקר ולהחזירם אחר הצהריים, מה שאילץ אותו לסטות ממסלולו ולנסוע בערך 40 דקות נוספות. **בוועדה הוחלט כי השעות הללו נחשבות שעות נוספות והמעסיק שילם למנהל העבודה סכום מכובד.**

■ **לינה באתר** – מעסיק ביקש מעובד בניין בדואי מהדרום ללון באתר הבנייה לאחר שעות העבודה כדי לשמור על הכלים. התובע הסכים בתחילת

צילום: Shutterstock

להלן נתוני סטטוס התיקים/דיונים שהתקיימו בוועדה הפריטטית

הערות	סיכום	תיקים שהוחזרו לבית הדין	תיקים שנסגרו בפשרה	שנה
הנתונים עדכניים החל מיוני 2017	309 תיקים	104 תיקים	205 תיקים	2017
הוועדה התכנסה רק פעמיים בשבוע	930 תיקים	645 תיקים	285 תיקים	2018
	1,079 תיקים	404 תיקים	675 תיקים	2019
	1,004 תיקים	384 תיקים	620 תיקים	2020
	1,332 תיקים	544 תיקים	788 תיקים	2021
	1,351 תיקים	411 תיקים	910 תיקים	2022
הוועדה פעלה עד אוקטובר בשל מלחמת חרבות ברזל	925 תיקים	327 תיקים	598 תיקים	2023
הוועדה חידשה פעילותה במאי	639 תיקים	195 תיקים	444 תיקים	2024 (עד 22 באוקטובר)

מטרת הקמתה של הוועדה הפריטטית, שהוקמה ביוזמת יצחק מויאל, יו"ר הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות, הייתה לפשר בתביעות בין עובדים למעסיקים

עבודה עברית:

סיפור ההצלחה של האקדמיה למקצועות הבנייה

צילום: דוברת ההסתדרות

אלפי עובדים ישראלים הצטרפו לענף הבנייה מאז 2022 בזכות האקדמיה שהקימו הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות, הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה, התאחדות הקבלנים בוני הארץ, התאחדות קבלני השיפוצים וגם מרכז הבנייה הישראלי

נוסף על כך, נחתם מיזם משותף לאקדמיה עם משרד הבינוי והשיכון להכשרת עובדים למקצועות טכנולוגיים בענף. אנו פועלים להכרת כל המקצועות בענף הבנייה כעבודה מועדפת למענק לחיילים משוחררים ומסיימי שירות לאומי. רזניק מדגיש כי כל הכשרה מקבלת השמה בקצה, כאשר הדגש הוא על אוכלוסיות מוחלשות ונפלטי מעגל העבודה. ההכשרות מתבצעות ב-96 מקצועות שונים. ענף הבנייה בשנים האחרונות אינו רק בלוקים ובטון, אלא גם ענפים רבים הנושקים להייטק. בין היתר קיימות הכשרות שונות בנושאים של איטום, תחזוקה, רעלים, שיקום מבנים, ארגונומיה, הנדסת אנוש, בדיק בית, מכונות עבודה (אביזרי הרמה או שינוע, מלגזות, מנופים ועוד), פיגומים, בטון, חשמל, תשתיות, מים וביוב, מערכות קירור, ריתוך, בנייה ירוקה, ניהול עבודה, פיקוח ועוד.

נוסף על הכשרות אלה, קיימות גם הכשרות בטיחות רבות: הכשרת בטיחות מעשית, עבודה בגובה, הכשרות לבעלי תפקידים בנושא בטיחות, בטיחות אש ועוד. הכשרת הבטיחות המעשית היא הכשרה שעוברים אלפי עובדים בשנה.

עד כה הוכשרו אלפי עובדים חדשים, כולל השמה במקומות התעסוקה ואפשרויות למשכורת גבוהות יחסית למשק, תנאים סוציאליים ואופק קידום. בהערכה זהירה, יותר מ-15 אלף עובדים ישראלים נוספו למשק בשנים האחרונות בזכות עידוד ישראלים לעבוד בענף

האקדמיה למקצועות הבנייה הוקמה ב-2022 ובראשותה עומד חגי רזניק, מנכ"ל משרד השיכון והבינוי לשעבר ויו"ר הקרן לחיילים משוחררים. בהקמה ובתפעול האקדמיה שותפים הסתדרות עובדי הבניין והתעשיות הנלוות, הקרן לעידוד ופיתוח ענף הבנייה, התאחדות הקבלנים בוני הארץ, התאחדות קבלני השיפוצים וגם מרכז הבנייה הישראלי. מטרתה להכשיר עובדים חדשים לענף הבנייה למען עצמאות תעסוקתית ישראלית, צורך שהתגבר לנוכח המחסור בפועלים פלסטינים בשל מצב המלחמה והגעת עובדים זרים לא מיומנים. האקדמיה עוסקת בהכשרת אוכלוסיות מגוונות, בהן חיילים משוחררים, נכי צה"ל, חרדים, מיעוטים, וכן אוכלוסיות מודרות מעולם התעסוקה כמו אסירים ועוד.

עד כה הוכשרו אלפי עובדים חדשים, כולל השמה במקומות התעסוקה ואפשרויות למשכורת גבוהות יחסית למשק, תנאים סוציאליים ואופק קידום. בהערכה זהירה, יותר מ-15 אלף עובדים ישראלים נוספו למשק בשנים האחרונות בזכות עידוד ישראלים לעבוד בענף.

שנה	מספר לומדים	הכשרות בטיחות/בגובה	ללא בטיחות
2020	1,807	766	1,041
2021	2,387	1,006	1,381
2022	3,031	2,160	871
2023	3,429	2,600	829
2024	2,173	972	1,201

צילומים: דוברת הסתדרות

לרווחת עובדי ענף הבניין: חגים, פעילויות ספורט ואירועי הוקרה

פעילויות הרווחה לעובדי הענף משפרות את תנאי העבודה, תורמות להעלאת המוטיבציה ומגבירות את תחושת השייכות לענף

יום הספורט: הוקרה וקהילה

יום הספורט השנתי הוא מסורת ארוכת שנים בענף הבניין. האירוע הוא הזדמנות לעובדים להתחרות במגוון ענפי ספורט, וליהנות מפעילות גופנית וחברתית. ב-2024 יום הספורט הוקדש לזכרו של רב-נגד אורי מויאל, גיבור ישראל (אחיו של יו"ר האיגוד יצחק מויאל) ולחללי מלחמת חרבות ברזל. באירוע משתתפים גם אנשים עם מוגבלויות, מתוך מטרה לשלבם בפעילות הקהילתית.

פעילויות הרווחה לעובדי ענף הבניין, התשתיות והשיפוצים הן בעלות חשיבות מכרעת. הן תורמות להעלאת המוטיבציה בקרב העובדים ויוצרות תחושה שהם אינם שקופים. איגוד הבניין בהסתדרות רואה בעובדים נדבך מרכזי ומשקיע בהם. פעולות אלו משפרות את תנאי העבודה ומגבירות את תחושת השייכות של העובדים לענף.

בשנים האחרונות התקיימו אירועי רווחה רבים ומגוונים לעובדי הענף. עם האירועים הבולטים ניתן למנות חלוקת מארזי ט"ו בשבט, אוזני המן וסופגניות בפורים, פעילות ביום המעשים הטובים וציון יום האישה הבינלאומי. נוסף על כך, חולקו חבילות קמחא דפסחא ומזון לנזקקים בראש השנה, וכן שי לעובדים זרים.

יום הכיף השנתי

יום הכיף השנתי לעובדי הענף ובני משפחותיהם הוא אירוע פופולרי המתקיים בימית 2000. האירוע כולל מגוון פעילויות מים, מגלשות אקסטרים ומתקני ספא. מדי שנה משתתפים בו יותר מ-4,500 אורחים, הנהנים מהפוגה מרעננת ושחרור מלחצי היום-יום. האירוע הוא הזדמנות לחיזוק הקשרים החברתיים בין העובדים ובני משפחותיהם.

יום האישה: שוויון הזדמנויות

ציון יום האישה הבינלאומי הוא אירוע חשוב בהסתדרות עובדי הבניין. באירוע זה מודגשת החשיבות של שוויון הזדמנויות לנשים בענף הבנייה. יותר מ-1,500 נשים העובדות בענף משתתפות מדי שנה בכנס זה, המציג את תרומתן הרבה למגוון רחב של מקצועות ובכל הדרגים. ההסתדרות מאמינה כי נשים יכולות לשאת בכל תפקיד בתחום הבנייה והתשתיות.

טקס העובדים המצטיינים

טקס העובדים המצטיינים הוא אירוע שנתי שמטרתו להוקיר את העובדים הטובים ביותר בענף. בכל שנה נבחרים 18 עובדים מצטיינים בלבד, המחולקים לפי קטגוריות שונות. בטקס משתתפים שרי ממשלה, חברי כנסת, שגרירים ובכירי ההסתדרות וההתאחדות. האירוע הוא הזדמנות להערכה פומבית של העובדים ולחיזוק תחושת הגאווה שלהם.

מופעי חנוכה ופורים

מופעי חנוכה ופורים הם פעילויות תרבות ובידור המיועדות לילדי העובדים בענף. המופעים כוללים חלוקת שי לחג ומתנות, וזוכים להצלחה רבה בקרב הילדים והוריהם. אירועים אלו הם חלק מפעילות הרווחה שמטרתה לשפר את איכות החיים של העובדים ובני משפחותיהם, ולחזק את תחושת השייכות שלהם לארגון.

מבצעי חלוקה שניים

מדי שנה מתקיימים מבצעי חלוקה שונים לעובדי הענף, הכוללים מארזי מזון בראש השנה ובפסח, מארזי ט"ו בשבט ואוזני המן בפורים. נוסף על כך, מחולקים תיקי בית ספר לילדי העובדים בתחילת שנת הלימודים. חלוקות אלו מתבצעות באמצעות מזכירי איגוד מקצועיים ויו"ר ועדי עובדים באתרי הבנייה, ומסרתן לסייע לעובדים ולמשפחותיהם בחגים ובמועדים מיוחדים. לסיכום, פעילות הרווחה לעובדי ענף הבניין חיונית להעלאת המוטיבציה, שיפור תנאי העבודה וחיזוק תחושת השייכות. על איגוד הבניין בהסתדרות להמשיך ולהשקיע בפעילויות אלו, תוך התאמה לצרכים המשתנים של העובדים ומשפחותיהם. המשך פעילות הרווחה יתרום לשיפור תדמית הענף ולמשיכת כוח אדם איכותי. ■

חלוקת מלגות לסטודנטים

חלוקת מלגות לילדי עובדים היא תוכנית סיוע חשובה המאפשרת לסטודנטים רבים להגשים את חלומם לרכוש השכלה גבוהה. מדי שנה מוגשות מאות בקשות למלגות, וועדה מיוחדת מחליטה על גובה המלגה לכל סטודנט בהתאם לקריטריונים שנקבעו מראש. יותר מ-600 סטודנטים זכאים ומקבלים מלגות מדי שנה, דבר המעיד על החשיבות הרבה של תוכנית זו.

כנס דף חדש. צילום: דוברות התאחדות בוני הארץ

דף חדש בענף הבנייה

הארי אלקסלטי, ממייסדי עמותת 'דף חדש' המאגדת רבים מתאגידי כוח האדם בענף, מסביר מדוע נוצר הצורך בחיבור בין התאגידים החדשים שקמו אחרי 7 באוקטובר: "כשההסתדרות התערבה – זה היה המהפך ששם אותנו על המפה"

מור הופרט

שיש גוף חדש שגדל בצורה לא פרופורציונלית, וכיום אנחנו עומדים על יותר מ-130 תאגידים חדשים. אפילו גם כמה ותיקים עברו אלינו, כי הבינו שיש שקיפות, פתיחות, ותחרות עסקית, לצד תחושת ביחד שנותנת לנו ערך מוסף אמיתי.

"אפילו כמה תאגידים ותיקים עברו אלינו, כי הבינו שיש שקיפות, פתיחות, ותחרות עסקית, לצד תחושת ביחד שנותנת לנו ערך מוסף אמיתי"

"עשינו גם כנס מאוד גדול בנובמבר, הגיעו המון תאגידים, הגיעו גם חברי כנסת. ח"כ אליהו רביבו מהליכוד הוביל את הכנס, והדינמיקה הייתה שהם באמת מבינים אותנו, ומאז התחלנו לקבל תעודוף".

לא מקבל כלום, וחושב שהבעיה היא רק אצלי. הסבירו לי שאנחנו בתחילת הדרך, ולכן נתנו לנו במשורה. התאגידים הוותיקים קיבלו עשרות כל אחד, ואנחנו קיבלנו בודדים.

"הבנתי שרשות האוכלוסין מדברת בעצם בשני קולות, מבחינת משרד הפנים ומבחינת הרשות. במרץ, כשראיתי שזה הופך לתופעה, היו קרוב ל-25 תאגידים חדשים באוויר. אמרתי להם שאני מבקש להיפגש איתם, לעשות איזשהו כנס כדי לדבר על מצבנו העגום, וזו הייתה קריאת הכיוון הראשונית. הבאנו משרד עורכי דין שידבר על ליטיגציה, על מה אסור לדבר, ואני הייתי עם ניסיון משבע השנים האחרונות, אמרתי להם שרק בכוחות משותפים ותחת אחדות שלנו – נקרא לזה שותפות עסקית, שותפות גורל – נוכל לפתח את הרשות ולקבל יחס".

מה קרה אחרי הכנס?

"העברנו טלפונים בין כולם, פתחתי קבוצת ווטסאפ לכל התאגידים החדשים, ומאותו רגע הפכנו את זה לחוכמת המונים. הקבוצה הפכה להיות המענה, וכל אחד תרם את חלקו. הרשות התחילה להתייחס אלינו, עשתה איתנו כנס ביוזמתנו, ולאט לאט הצטרפו יותר מובילים, ואז החלטנו להקים את העמותה 'דף חדש'. הרשות הבינה

ענף הבנייה, שהיה מבוסס שנים רבות על עובדים פלסטינים עבר מהפכה של ממש לאחר 7 באוקטובר. המדינה החליטה להעביר אותו להתבסס על עובדים זרים, מה שגרם להקמה של מאות תאגידי כוח אדם חדשים שאחראים על הבאת אותם עובדים לארץ. הארי אלקסלסי, ממייסדי עמותת 'דף חדש' המאגדת רבים מאותם תאגידים והיו"ר הזמני שלה, מסביר על הקמת העמותה, מטרותיה והחזון שלו לענף הבנייה. "מיידי עם תחילת המלחמה, המדינה החליטה שהיא עושה מהלך שדיברו עליו לא מעט פעמים וזה תמיד נדחה: פתיחה של תאגידים נוספים שיקלטו עובדים זרים. כל תאגיד יכול להכיל עד אלף עובדים זרים. היו לפני זה קרוב ל-50 תאגידים ותיקים, והם לא יכלו להכיל את כולם. דיברו על מספרים של 120-130 אלף עובדים".

ניגשת למכרז עם החברה שלך?

"הייתי מהראשונים, ניגשנו כבר בנובמבר 2023, ומיידי עם תחילת 2024 קיבלנו היתר. מפה הביורוקרטיה הייתה איטית. בהיתר הזה בוחנים אותך, כולל הרבה ערביות שצריך להביא, קרוב ל-10,000 שקל לכל עובד. האגרה עומדת על 350 עובדים, ואני שם לב שמתחילים לנחות עובדים זרים, בעיקר הודים. זה היה בעצם ההסבר, ואני כתאגיד חדש

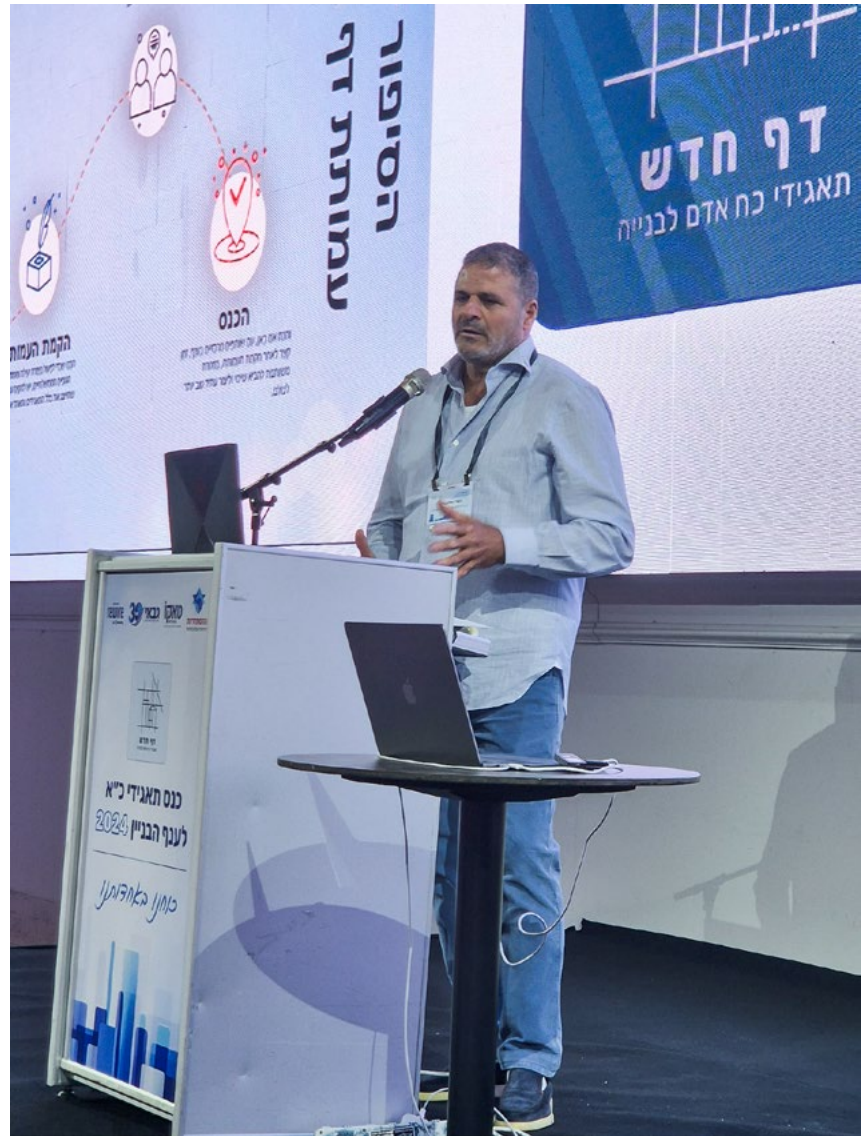

בימים של ארגון השורות, וכיום עומדים בסדר גודל של 132 תאגידיים שנמצאים יחד איתנו, רובם תאגידיים חדשים. אנחנו עוסקים בהמון נושאים, בהם צמצום האגרות, כדי להוריד את מחיר הדירה לאזרח הפשוט, שזה נושא ששמנו אותו כיעד מרכזי, יחד עם סוגיית הברחנים, שאלו עובדים שהגיעו לארץ עם אגרה ובורחים לקבלן ולתאגידי. זאת סוגיה אקוטית. המדינה צריכה גם להיכנס לזה לתחשתנו".

"ברגע שהכסף עובר דרך המדינה, כולם מרוויחים – המדינה מסים, כסף נקי שעובר, קבלנים שמשלמים כחוק, ולא נכנסים כל מיני גורמים כאלה ואחרים"

מה החשיבות לדעתך במעבר של ענף הבנייה להתבסס על עובדים זרים במקום עובדים פלסטינים?

"אף אחד לא רוצה לראות במרחבים שלו, אם זה ברשויות, אם זה בבתים, עובדים פלסטינים או מהשטחים, בעיקר בתקופות האלה. גם בממשלה יש כאלה שמדברים בשני קולות, אבל אני חושב שיפה שעה אחת קודם, צריך לעשות הפרדה מוחלטת. צריך לחזק את סוגיית העובדים הזרים, וגם אם ייכנסו עובדים פלסטינים, במספר מצומצם, עם כל ההגבלות האפשריות. שהם לא יעבדו באופן ישיר מול קבלן, או מול ספסר פלסטיני או ערבי-ישראלי, שמספסרים בהם שוב, ואז שוב כסף שחור שבורח החוצה. ברגע שהוא עובר דרך המדינה, כולם מרוויחים – המדינה מרוויחה מסים, כסף נקי שעובר, קבלנים שמשלמים כחוק, ולא נכנסים כל מיני גורמים כאלה ואחרים. זה גם נושא שהעלינו אותו יחד עם ההסתדרות ועם התאחדות הקבלנים". ■

הארי אלקסלסי. צילום: דוברות התאחדות בוני הארץ

פה קרטל, ואתם משתפים איתו פעולה, ואם לא תעשו פה איחוד שורות, אנחנו נעלה למעלה – זה היה המהפך ששם אותנו על המפה באמת".

איך נראה המצב כיום מול התאגידיים הוותיקים?

"מאז אפילו התאגידיים החדשים קיבלו תעדוף. כל הקשיים בהבאת העובדים, ההודים בעיקר, והסרי לנקים שנחשבים פחות מוכשרים, אבל עדיין זה שקיבלנו תעדוף ב-2024 עזר לחלק גדול מהתאגידיים להתייצב".

אילו עוד יעדים ומטרות יש לעמותה ולתאגידיים לתקופה הקרובה?

"בתחום של תאגידי כוח אדם עובדים זרים בענף הבנייה יש יותר מ-230 תאגידיים, שחלקם הוקמו גם השנה. אנחנו ממש

איך הקשר עם ההסתדרות ועם איגוד עובדי הבניין והתעשיית הנלוות בפרט?

"עשינו חיבור להסתדרות הכללית, כי הם היו יחד איתנו במעין שותפות גורל. ההסתדרות הכללית הבינה שאם הם יתנו לנו כתף ויובילו אותנו קדימה באותם מסדרונות פתלתלים של הרשויות, הם יוכלו לקבל את הקול שלנו, והצטרפו אלינו מזל גולן ואיציק מויאל".

יש לך דוגמה ספציפית?

"התאגידיים הוותיקים ניסו להוביל מהלך שתאגידי שלא יגיע עד מאי ל-200 עובדים לא יוכל לקבל הבאה פרטית של עובדים בשיטת B2B (ביזנס טו ביזנס), והמשמעות שממשיכים לתעדף רק את הוותיקים, ושאין בעצם שוויון. החיבור הזה עם ההסתדרות, שארגון בר-דוד כתב באופן אישי מכתב גם לשר הבינוי והשיכון וגם לשר הפנים, ואמר להם 'יש

רוחות של שינוי:

השבשבות שיכולות להציל את חייהם של מפעילי העגורנים

חברת Push The Button פיתחה שבשבות אלחוטיות שמתריעות מפני רוחות חזקות | הבעלים והמייסד כפיר אמסלם: "העובדים שעבדו עם זה מכורים לזה, מי שעבד עם השבשבת לא עובד עם משהו אחר"

מור הופרט

אבל פעולות שהמפעילים היו צריכים לבצע לא בוצעו וזה הסתיים באסון. אבל מבחינתנו המערכת הייתה מאוד אמינה. היא גם הגיעה לחקירות של משרד העבודה והסתמכו עליה.

"חברת תדהר משכירה את המוצר שלנו גם לפיגומים המרחפים. הם אומרים, 'אני לא רוצה את זה רק בעגורן, אני רוצה את זה גם בפאות של הבניין, להבין מה הרוח, כי עובדים אנשים עם חוטים בסנפלינג'. כיילנו להם למהירויות אחרות, נמוכות יותר, ואז כשעובד על הפיגום מקבל התרעה על רוח חזקה הוא יירד"

"המערכת התריעה והמשיכה להתריע, ואפילו אני התערבתי ופניתי לממונים שאמרו לי 'האתר התפנה, המפעיל הלך', אבל הוא שכח משהו מאוד פשוט – לשחרר את מעצור היד של העגורן. אז זה כבר לא קשור אליי. אנב, זה הביא לפיתוח של מוצר נוסף. יש לנו היום מוצר משלים, תוסף לשבשבת שמספק התרעה על בלם הלילה, באיזה מצב הוא נמצא, פתוח או סגור. אז התאונות משפרות אותנו. כשמפעיל עגורן יורד בסוף, זה מתריע לו אם הוא שכח את זה פתוח או סגור".

המערכת יודעת לספק תחזית עתידית ולא רק להתריע באותו רגע?

"הם מקבלים תחזית מאוד מדויקת לגובה העגורן. זה מאוד ייחודי לנו. כל התחזיות בעולם מדברות על תחזית לגובה 10 מטר. אנחנו לגובה של עגורן,

עובדת, מכוילת עם תעודת כיוול. אם מחר קורה משהו, אפשר להגיע לבית המשפט ולהציג נתונים אמיתיים של המוצר שקבילים בבית המשפט. הם מקבלים גם גרף היסטורי מהבוקר, תחזית, ארכיון. עוד יתרון הוא שהכול מתועד, כל ההתרעות, יש IP של כל משתמש שנכנס, רואים מי צפה בהתרעה, מתי הוא ראה אותה. יש פה גם מעין מערכת מאשימה".

איך התחיל הפיתוח של השבשבת?

"אנחנו חברת טכנולוגיות לעולם הבנייה. אנחנו בשני כובעים: אחד זה היעילות והשני זה הבטיחות. החברה התחילה מכמה מוצרים, מתוך חזון שלי שקורם עור וגידים להיות חברה שמגיעה לאתר הבנייה, ומספקת משלבי הבור את האינטרנט לקרוואן, את החשמל לקרוואן ועד לשבשבת בעגורן.

"התחלנו מפתרון מאוד פשוט של מעליות משא. כשעבדנו במעליות משא התחלנו לשמוע כאבים מהשטח, על עגורנים שלא עובדים, ושאלתי למה. אמרו לי 'כי יש רוח'. הבנתי שהרוח לא מספיק חזקה כדי לעצור עבודה, והתחיל המחקר של הנושא. לאט לאט אמרתי 'רגע, זה פתרון שאפשר להנגיש אותו יחסית'.

"הבנתי שאפשר בהשקעה לא גדולה להציל חיי אדם ולהכניס גם שעות עבודה. אני תמיד אומר את זה בשיווק, שהעלות החדושית שלו מוחזרת ביום הראשון. ברגע שהפקת עוד שעה מהעגורן כבר שילמת אותו. איך אני אומר, הוא סוג של חינוך, בוא תשתמש בזה, אתה מרוויח אותה ברגע הראשון – גם בהיבט היעילות וגם בהיבט הבטיחות".

המערכת מוכיחה את עצמה מבחינת הבטיחות באתרים שהיא פועלת בהם?

"זה קרוב מאוד ל-100% הצלחה, כי אנחנו מתריעים בזמן, שזה למעשה הרבה לפני. זה גם לא רכב על הכביש, אתה יכול להגיד הרבה לפני לפי תחזיות. לצערי היו לנו שני מקרים של נפילות עגורן כשהמערכות שלנו היו עליו. התרענו בזמן, נתנו דיווחים, האתרים התפנו,

מפעיל העגורן נמצא לבדו בקבינה עשרות קילומטרים מעל אתר הבנייה ועל זרוע המנוף מטען במשקל רב, ופתאום מגיעה התרעה על רוחות חזקות. במקום להיזרש להודיע לממונה הבטיחות והאתר על הפסקת העבודה בשל הרוח החזקה – הם יקבלו התרעה בדיוק כמוהו, גם על הקרקע באתר הבנייה, בזכות שבשבת הרוח הייחודית של חברת Push The Button. הבעלים והמייסד כפיר אמסלם, 48, מסביר על הפיתוח החדשני של החברה ועל החזון שלה להטמעת טכנולוגיות חדשניות בעולם הבנייה בישראל ובעולם.

מה הייחודיות של שבשבת הרוח שלכם?

"כידוע, לעגורן אסור לפעול כשיש רוח חזקה, כדי למנוע תאונות. עד שנכנסנו לענף הבנייה עבדו עם שבשבת ידנית שהותקנה לא נכון איפשהו על העגורן, והייתה מחוברת עם חוט בדרך כלשהי לאיזשהו צג ליד המפעיל, והמפעיל היה תופס תמונה שמראה שברגע מסוים הייתה רוח של 40-50 קמ"ש, מצלם לממונה הבטיחות ואומר לו 'אני יורד'.

"הפתרון שלנו הוא שבשבת אלחוטית עם כרטיס SIM שהיא בעצם IoT (Internet of things) והיא משדרת לענן. לענן כולם מחוברים עם אפליקציות, ואז יש שכבה של עשרה אנשים ממונים באתר – מהאתר למטה עד הממונה בטיחות והמהנדס באתר. יש להם אפליקציה שהם רואים בה את הרוח. הם בכלל לא צריכים לפתוח אותה, היא שולחת התרעות. זה כבר לא יושב רק אצל המפעיל אם לעצור עבודה או להמשיך עבודה כשהרוח חזקה מדי".

מה היתרון של החיבור האלחוטי?

"חוט יכול לעבור או לא לעבור ולשרוד או לא לשרוד. כחברה יש לנו מוקד שעובר על השבשבות האלה באופן שעתי ובודק את האמינות שלהן, משווה אותן אחת לשנייה, בודק סוללות קליטות. אנחנו מספקים שירות אול-אין. "הלקוח משלם שכירות לתקופת הפרויקט, ובשכירות הזאת הוא מקבל שקט נפשי. תמיד יש לו שבשבת תקינה,

"הבנתי שאפשר בהשקעה לא גדולה להציל חיי אדם ולהכניס גם שעות עבודה. אני תמיד אומר את זה בשיווק, שהעלות החדושית שלו מוחזרת ביום הראשון. ברגע שהפקת עוד שעה מהעגורן כבר שילמת אותו"

מה עם מנהלי החברות?

"חברת תדהר שאנחנו אוהבים לעבוד איתה הגדילה להבין את המוצר עד לרמה כזאת שהם משכירים אותו גם לפיגומים המרחפים. הם אומרים, 'אני לא רוצה את זה רק בעגרון, אני רוצה את זה גם בפאות של הבניין, להבין מה הרוח, כי עובדים אנשים עם חוטים בסנפלינג'. כיילנו להם למהירויות אחרות, נמוכות יותר, ואז כשעובד על הפיגום מקבל התרעה על רוח חזקה הוא יירד.

"לצערי החברות שלוקחות אותנו הן רק חברות השמנת, אלקטרה, תדהר, אשטרם, דניה. אנחנו לא מספיק מושרשים בכל עגרון קטן בישראל, ויש אלפי עגורנים בישראל. אנחנו על מאוד בודדות. צריך מעורבות של הרגולטור כדי שעסקים כמוני ימשיכו להישאר ולפרוח. בסופו של דבר אנחנו מנגישים בטיחות, יעילות, ואנחנו באמת צריכים להיות חלק מסטנדרט מסוים". ■

צילום: אלבום פרטי

"אנחנו לא מספיק מושרשים בכל עגרון קטן בישראל, ויש אלפי עגורנים בישראל אנחנו על מאוד בודדות. צריך מעורבות של הרגולטור כדי שעסקים כמוני ימשיכו להישאר ולפרוח. בסופו של דבר אנחנו מנגישים בטיחות, יעילות, ואנחנו באמת צריכים להיות חלק מסטנדרט מסוים"

אף אחד, אלא משדרגים את המעטפת מבחינת הטכנולוגיה. כל המוצרים שלנו נצמדים עם סקוטש או מגנט, אז לא צריך התקנה מיוחדת, הם אלחוטיים ומשדרים לענן, ועצמאיים אנרגטית עם סוללות, אז אין צורך בחיבור לחשמל".

שזה 300 מטר. נותנים לו תחזית מאוד מדויקת לשלוש השעות הקרובות בעזרת מודל שפיתחנו עם הרשות המטאורולוגית. לא רצינו רק להתריע ברגע שהוא מגיע ל-50 קמ"ש, אלא לספק התרעה מראש. הוא יודע שב-11:00 תהיה רוח חזקה, ואז הוא נערך לזה. אתה מבין שזה יום סגריר, זה לא הולך להיות יום רגיל. לא נפלנו עליך ביום סגריר. השבשבת פותחה בתמיכת הרשות לחדשנות".

איך העובדים בשטח מגיבים לזה?

"זה אחד התמריצים שהכי מדליקים אותי. העובדים שעבדו עם זה מכורים לזה. בחברות מסוימות מזהירים אותי לא לאחר בהתקנה, כי הם יודעים שהמפעיל לא יעבוד בלי זה. זה ברמה כזאת. מי שעבד עם השבשבת לא עובד עם משהו אחר.

"היתרון שלנו הוא שאנחנו לא מסדרים סדרי עבודה של האתר, לא מחליפים

עובדים ועובדות קוראים

דבר

דבר העובדים בארץ ישראל מאז 1925

